

Behandelmogelijkheden bij eczeem

Inleiding

Er zijn verschillende manieren waarop eczeem behandeld kan worden. In deze folder vindt u algemene informatie over de verschillende behandel mogelijkheden. Uw arts bespreekt met u welke behandeling voor u het meest geschikt is.

Neutrale zalven

Mensen met eczeem hebben van nature een andere vetsamenstelling van de huid, waardoor de huid droger is. Een goede verzorging van de huid is de eerste stap om het eczeem zo rustig mogelijk te houden. Neutrale zalven oftewel indifferente zalven, vormen de basis van de behandeling. Deze zalven zorgen er namelijk voor dat de huid vet blijft en niet uitdroogt. Een droge huid geeft meer jeuk en is gevoeliger voor prikkels van buitenaf. Meer informatie over neutrale zalven en het gebruik ervan kunt u lezen in de folder 'Indifferente of neutrale zalven'.

Zalven waar medicijnen in zitten

• Hormoonzalven

Hormoonzalven oftewel corticosteroïden, onderdrukken de ontstekingsprocessen in de huid en daardoor de verschijnselen van het eczeem. Ze gaan roodheid en jeuk tegen. Hormoonzalven hebben bij velen een slechte naam en roepen negatieve reacties op. Veel mensen zijn bang om hormoonzalven te gebruiken omdat ze bang zijn voor bijwerkingen. Toen de hormoonzalven net op de markt kwamen (rond 1950) werden deze vaak ondeskundig gebruikt. Inmiddels is gebleken dat bij deskundig gebruik een hormoonzalf een goed resultaat geeft met geen of geringe bijwerkingen.

Ook door de kwaliteitsverbetering van hormoonzalven lijken er minder bijwerkingen op te treden. Het goede resultaat wil niet zeggen dat het eczeem geneest (de oorzaak zoals de erfelijke factor kan immers niet worden weggenomen), maar dat klachten verminderen. Meer informatie over hormoonzalven en het gebruik ervan kunt u lezen in de folder 'Behandeling met corticosteroiden'.

- **Nieuwe ontstekings-/ afweeronderdrukkende zalven**

Er zijn sinds enige tijd een tweetal nieuwe uitwendige anti-eczeem middelen op de markt die op een andere manier werken dan hormoonzalven.

- Tacrolimuszalf 0,1 en 0,03% zalf (Protopic): vergelijk met een klasse 2 hormoonzalf.
- Pimecrolimuszalf 1% crème (Elidel): vergelijk met een klasse 1 hormoonzalf.

Tacrolimuszalf is sinds 2002 in Nederland op doktersrecept verkrijgbaar. De bovengenoemde zalven zijn even effectief als de hormoonzalven van de klassen die er achter genoemd staan. Het belangrijkste voordeel van deze nieuwe zalven is dat er geen tijdelijke huidverdunding optreedt.

- **De werking van Protopic en Elidel**

Bij constitutioneel eczeem is het immuunsysteem van de huid overactief. Door deze overdreven afweerreactie ontstaat een ontsteking die zorgt voor jeuk en roodheid. Tacrolimus en pimecrolimus onderdrukken de ontstekingsreactie in de huid.

- **Toepassing van Protopic en Elidel**

Breng de zalf aan op de eczeemplekken. De arts spreekt met u af hoe vaak u de zalf moet smeren. Afhankelijk van het resultaat van de zalf op het eczeem kan de arts beslissen of de frequentie van toepassing verminderd kan worden. De zalf moet dun op de huid worden aangebracht. Alleen die delen van de huid die eczeem vertonen hoeven te worden in gesmeerd. Wanneer de zalf is aangebracht is langdurige blootstelling van de huid aan de zon of zonnebank onverstandig. Wanneer u toch tijdens zonnig weer buiten bent, is het verstandig de huid te beschermen met een zonnebrandcrème. De tacrolimuszalf of pimecrolimuszalf moet echter twee uur ingetrokken zijn voordat u een ander smeersel, zoals zonnebrandcrème mag aanbrengen.

- **Bijwerkingen**

Mogelijke bijwerkingen van tacrolimuszalf en pimecrolimuszalf zijn:

- **Huidirritatie (dit geldt alleen bij tacrolimuszalf)**
Tijdens het begin van de behandeling met tacrolimuszalf kan huidirritatie ontstaan op de plaatsen waar de zalf wordt aangebracht. Deze irritaties kunnen bestaan uit een branderig gevoel, jeuk of roodkleuring van de huid. Deze symptomen zijn gewoonlijk mild en verdwijnen meestal binnen een week na het begin van de behandeling.
- **Infecties (geldt zowel bij tacrolimuszalf als pimecrolimuszalf)**
Er is mogelijk een licht verhoogde kans op ontsteking van de haarzakjes (folliculitis) en activering van oude herpesinfecties (bijvoorbeeld een koortslip).

Medicijnen in de vorm van tabletten

Als de behandeling met zalven onvoldoende werkt of wanneer er andere goede redenen zijn, kan de arts medicijnen in de vorm van tabletten voorschrijven. Deze medicijnen zijn te verdelen in medicijnen tegen eczeem, medicijnen tegen jeuk en medicijnen tegen huidinfecties.

Ook kan de arts bij zeer ernstig of hardnekkig eczeem u afweeronderdrukkende tabletten (prednison of ciclosporine) voorschrijven. Deze tabletten werken sterker dan zalven, maar hebben meer bijwerkingen. U krijgt dan ook alleen tabletten voorgeschreven als het eczeem zeer ernstig is en smeren niet voldoende helpt.

Medicijnen tegen de jeuk (antihistaminica)

Bij jeuk kan het slikken van een antihistaminicum verlichting brengen. Histamine is een stof die vrijkomt tijdens de reactie van bepaalde cellen op allergenen en bij eczeem. Een reactie die door het histamine op kan treden is onder andere jeuk. Antihistaminica kunnen jeukremmend werken. Sommige antihistaminica hebben als bijwerkingen moeheid, slaperigheid en concentratiestoornissen. In sommige gevallen kunnen deze bijwerkingen juist gunstig zijn bij de behandeling van eczeem, bijvoorbeeld bij slaapproblemen als gevolg van jeuk. Bij de nieuwere antihistaminica komen deze bijwerkingen nauwelijks voor.

Medicijnen tegen infecties (antibiotica)

Bij eczeem spelen bacteriën op de huid een grote rol. Als het eczeem geïnfecteerd raakt, kan de arts u een antibioticumkuur voorschrijven. Belangrijk hierbij is dat u de kuur afmaakt, ook als de klachten bijna zijn verdwenen. Gebeurt dit niet dan kan de infectie weer snel de kop opsteken. Antibioticum kan ook in een zalf zijn toegevoegd. Antibioticazalf moet vaak kort worden gebruikt. Van uw arts hoort u hoe lang u de zalf moet gebruiken. Om huidinfecties te voorkomen kunt u de huid twee keer per week met Betadinescrub of Hibiscrub wassen. Doe dit niet dagelijks want dan droogt de huid te veel uit.

Lichttherapie

In sommige gevallen kan een behandeling met ultraviolet licht een mogelijkheid zijn. Uw huid wordt dan twee of drie keer per week belicht met ultraviolet-B (UV-B) licht of in sommige gevallen ultraviolet-A (UV-A) licht. Wanneer u voor lichttherapie in aanmerking komt krijgt u hierover een aparte folder.

Telefoonnummers en adressen

Polikliniek dermatologen

Locatie Deurne

T: 0493 – 32 89 18

Locatie Helmond

T: 0492 – 59 59 58

Locatie Helmond

Wesselmanlaan 25

5707 HA Helmond

T: 0492 – 59 55 55

Locatie Deurne

Dunantweg 16

5751 CB Deurne

T: 0493 – 32 88 88

Locatie Gemert

Julianastraat 2

5421 DB Gemert

T: 0492 – 59 55 55

